

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Orientación e titoría		Código	652G01016
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Rebollo Quintela, Nuria	Correo electrónico	nuria.rebollo@udc.es	
Profesorado	Mendiri Ruiz de Alda, Paula María Rebollo Quintela, Nuria	Correo electrónico	paula.mendiri@udc.es nuria.rebollo@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Esta materia aborda a orixe e os principios da orientación e da titoría, así como as funcións que debe desempeñar o Maestro de Educación Infantil na súa labor como tutor. Tamén se tratan as principais liñas de actuación, estratexias e recursos para exercer a función tutorial co alumnado, as familias e o resto da comunidade educativa.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non procede 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Todas, pero mediante medios de teleformación *Metodoloxías docentes que se modifican Ningunha 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Mediante correo electrónico e as diferentes ferramentas de teleformación da UDC 4. Modificacións na avaliación Non son precisas, xa que se realizarán por ferramentas de teleformación. *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non son precisas			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se propoñan.
A10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
A11	Coñecer e saber exercer as funcións de tutor e orientador en relación coa educación familiar.
A12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
A22	Atender as necesidades dos estudiantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
A32	Valorar a relación persoal con cada estudiante e a súa familia como factor de calidade da educación.

B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B14	Capacidade para detectar as súas propias necesidades de aprendizaxe ao longo da vida.
B15	Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.
B22	Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
Determinar, a partir das necesidades do alumnado, familia ou resto da comunidade educativa, propostas de actuación.	A22 A32
Enumerar as funcións do tutor e do orientador en relación co alumnado, familias e resto do profesorado e explicar o que isto leva.	A10 A11 A12 A22
Transferir información a especialistas que colaboren co centro para a identificación e atención do alumnado con NEAE	A8
Poñer en práctica as competencias sociais para traballar en equipo e salvar os obstáculos que vaian xurdindo.	B2 B4 B5 B11 B12 B22
Defender a necesidade da formación continua como profesional e cidadán.	B14 B15 C3 C5 C7
Aplicar os principios éticos á práctica profesional e persoal.	B6 C6

Contidos

Temas	Subtemas
Conceptualización da orientación e a titoría.	Carácter polisémico do concepto de orientación. A orientación na aula: concepto de titoría. O Plan de Acción Tutorial.
Principios legais e psicopedagógicos que rexen a orientación e a acción tutorial.	Normativa legal vixente. Os principios da orientación. Aplicación dos principios na acción orientadora.
Funcións do profesorado tutor: coas familias, cos alumnos, co resto do profesorado e coa comunidade en xeral.	O tutor en relación aos alumnos. O tutor e as familias. O tutor e a súa relación coa comunidade educativa. O tutor e a súa relación coa comunidade en xeral.
Líneas prioritarias de la acción tutorial en la Educación Infantil	Liñas prioritarias da acción tutorial na Educación Infantil.

Recursos para a acción tutorial	A observación. Enquisa. Análise de documentos. O caderno de ida e volta e a axenda escolar.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B12	2	0	2
Sesión maxistral	A11 B4 B5 B11 C7	21	0	21
Simulación	A10 A32 B6	4	14	18
Lecturas	C3	0	15	15
Proba de ensaio	A8 A11 A12 A32 B2 B22 C6	2	17	19
Presentación oral	A10 A11 A12 A22 A32 B2 B5 B6 B11 B12 B15 B22 C3 C6	3	15.5	18.5
Proba obxectiva	A8 A11	1	14	15
Investigación (Proxecto de investigación)	A22 B11 B14 C5 C3	3	16	19
Aprendizaxe colaborativa	A12 B4 B5 B6 B11 B12 B22 C3 C6	6	15.5	21.5
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Coas actividades iniciais identifícanse os coñecementos previos que os estudiantes posúen da materia e presentárense a mesma.
Sesión maxistral	A través das sesións expositivas, as profesoras explicarán os diferentes temas e conceptos incluídos neles para a súa mellor comprensión (vídeos, presentacións autoexplicativas,...).
Simulación	O alumnado deberá actuar como titores/as ante diversas situacións nas que se traballarán as relacións inter persoais, o comportamento, as actitudes e os valores.
Lecturas	Os estudiantes realizarán unha serie de lecturas sobre diferentes temáticas para profundar sobre determinados aspectos.
Proba de ensaio	Proba asíncrona na que se busca responder por escrito a preguntas de certa amplitud valorando que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razonamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de redacción e de orixinalidade do estudiante polo que implica un estudo amplio e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.
Presentación oral	Os estudiantes deberán facer unha presentación oral dalgúnha temática traballada.
Proba obxectiva	A lo largo do transcurso da materia o alumnado realizará diferentes probas escritas (de maneira virtual) para a avaliación continua do seu proceso de adquisición da aprendizaxe.
Investigación (Proxecto de investigación)	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico, a teoría dun ámbito de coñecemento.
Aprendizaxe colaborativa	Organizaranse, en clase, pequenos grupos de estudiantes nos que se traballará conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e o dos outros membros do grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción

Simulación	Orientarase aos estudantes, tanto dentro como fora da aula (presencial ou virtualmente mediante as ferramentas que habilita a UDC), a encamiñar ben o traballo e a aclarar aqueles aspectos que resultan más complicados de comprender de modo que se asegure unha aprendizaxe significativa.
Aprendizaxe colaborativa	
Presentación oral	
Investigación (Proxecto de investigación)	
Proba obxectiva	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Proba de ensaio	A8 A11 A12 A32 B2 B22 C6	Proba/s asíncrona/s na que se busca responder por escrito a preguntas de certa amplitud valorando que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razonamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de redacción e de orixinalidade do estudiante polo que implica un estudo amplio e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacóns.	30
Simulación	A10 A32 B6	Valorarase a representación preparada en grupo e tutorizada pola profesora da materia.	15
Presentación oral	A10 A11 A12 A22 A32 B2 B5 B6 B11 B12 B15 B22 C3 C6	Valoraranse os coñecementos adquiridos, as habilidades para expoñelos publicamente e o uso das novas tecnoloxías.	25
Investigación (Proxecto de investigación)	A22 B11 B14 C5 C3	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico a teoría dun ámbito de coñecemento.	15
Proba obxectiva	A8 A11	Ao longo do transcurso da materia o alumnado realizará dúas probas escritas (de maneira virtual) para a avaliación continua do seu proceso de adquisición da aprendizaxe.	15

Observacións avaliación

Atendendo as Normas de Avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de Grao e Mestrado Universitario a materia aposta pola avaliación continua e as metodoloxías activas de aprendizaxe. Para superar a materia o alumnado deberá acadar un 5 na calificación global da mesma.

Polo tanto, o día marcado no calendario oficial (día 23 de maio 2022) non se realizará ningún exame, xa que a avaliación continua terá rematado ao finalizar a docencia da materia.

É por iso que para o alumnado que por motivos xustificados non poda asistir, se manterá o mesmo sistema de avaliación, polo que deberá estar pendente das actividades plantexadas e das datas de entrega das mesmas.

É obligatorio que o alumnado baixo esta modalidade o comunique nas dúas primeiras sesións do cuadrimestre mediante unha titoría coas docentes.

No caso de non facelo a calificación da materia na Primeira Oportunidade será de Non Presentado.

A convocatoria de Xullo estará destinada ao alumnado que ben no superase a materia ou ben que non se presentase.

No primeiro caso (alumnado que non superou a materia na convocatoria de Xuño), realizará novamente as actividades de avaliación continua que non aprobou. No segundo caso (alumnado non presentado) realizará todas as actividades de evaluación continua. Nos dous casos é preciso entregar as actividades con data límite o 1 de xullo de 2022. Realizándose a proba obxectiva que supón un 15% da calificación total, na data oficial (8 de xullo 2022).

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bisquerra Alzina, R. (1998). Modelos de Orientación e Intervención Psicopedagógica. Barcelona. Praxis - Carrera, C., López, T., Matías, P. e Santamaría, C. (2016). Agenda de trabajo del orientador en centros educativos de Educación Infantil y Primaria. Madrid: Narcea - Expósito López, J. (2014). La acción tutorial en la educación actual. Madrid: Síntesis - González-Benito, A. y Vélaz-de-Medrano, C. (Ed.) (2014). La acción tutorial en el sistema escolar.. Madrid: UNED. - Méndez Zaballos, L., Ruiz Llorente, J.M., Rodríguez Fernández, E. e Rebaque, E.M. de la O (2007). La tutoría en Educación Infantil. Madrid: Wolters Kluwer - Monge Crespo, C. (2009). Tutoría y orientación educativa. Nuevas competencias. Madrid: Wolters Kluwer - Martín, X., Puig, J.M., Padrós, M., Rubio, L. y Trilla, J. (2008). Tutoría. Técnica, recursos y actividades. Madrid: Alianza Editorial - MEC (1992). La orientación educativa y la intervención psicopedagógica. Madrid. Servicio de Publicaciones del MEC - Pantoja Vallejo, A. (2013). La acción tutorial en la escuela. Madrid: Síntesis - Rodicio García, M.L. (2001). La Orientación en Galicia. Murcia. RIE - Sobrado Fernández, L.M., Fernández Rey, E. y Rodicio García, M.L. (Coords.) (2012). Orientación educativa. Nuevas perspectivas.. Madrid: Biblioteca Nueva. - Sola Martínez, T. y López Sánchez, M. (2008). El Plan de Orientación y acción tutorial en Educación Infantil y Primaria: Recursos prácticos para su programación y ejecución. Madrid. Ed. Universitas S.A.
Bibliografía complementaria	- Álvarez Rojo, V. (1994). Orientación Educativa y acción orientadora. Relaciones entre la teoría y la práctica. Madrid. EOS - López Urquizar, N. y Sola, T. (2007). Orientación escolar y tutoría para las diferentes etapas de la educación. grupo editorial universitario - Salvador, X. y Rodicio, M.L. (1998). ¿Para onde camiña a orientación?. A Coruña. Universidade da Coruña - Vallet, M. (2010). Educar a niños y niñas de 0 a 6 años. . Madrid: Wolters Kluwer

Recomendación

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observación

A entrega de traballos da materia realizarase de forma telemática. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

Enténdese que o alumnado universitario ten asumidas as capacidades lingüísticas en relación á expresión oral e escrita. Por tanto, é primordial e obligatorio a corrección ortográfica (ortografía, acentuación e puntuación), gramatical e léxica nos traballos e exames realizados como condición imprescindible para superar a materia. No relativo á realización fraudulenta (plaxio) das probas de avaliación, a cualificación axustarse ao establecido no artigo 14. 4. Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario: "Na realización de traballos, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento".

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

